

100 YIL: İLK BİLANÇO

Ömer Engin LÜTEM

Yorum: 27 Nisan 2015

Ömer Engin LÜTEM

Ermenistan ve Diasporanın Tehcirin 100. yılını gösterişli törenlerle kutlamalarının birinci amacı artık Ermeni kimliğinin ayrılmaz bir parçası haline gelmiş olan soykırım varsayımına olan inançlarını teyit etmek ve bu arada, Türkiye ve Türklere karşı beslenen olumsuz duygu ve düşünceleri bir kez daha açıkça ifade edebilmektir.

Bunun yanında bir çok Ermeni için 2015 yılı Türkiye den tazminat, malların iadesi ve hatta toprak taleplerinin gerçekleşeceği, hiç olmazsa bu alanda ilk adımların atılacağı, bir tarih olarak görülmüştür.

Ermenistan hükümeti de aynı emelleri beslemekle beraber her şeyden önce 2015 törenlerinin ve bu münasebetle bazı ülkelerin Ermenistana verdiği desteğin sınırının açılması için Türkiye üzerinde yeterli bir baskı oluşturacağını ümit etmektedir. İlerleyen yıllarda başta Türkiye'nin soykırımı tanımaması olmak üzere diğer taleplerin gerçekleşmesi için daha uygun fırsatlar çıkabileceği düşünülmektedir.

Tehcirin 100. yılı gerçekten de bazı ülkelerin Ermenistana olan ilgi ve Ermeni tezlerine verilen desteği arttırmışsa da bunun Türkiye üzerinde bir baskı oluşturduğunu söylemek zordur. Aksine Türkiye Cumhurbaşkanı, Başbakanı ve Dışişleri Bakanı ve diğer bazı bakanlarının beyanlarıyla ve ayrıca Dışişleri Bakanlığınca yayınlanan yazılı açıklamalarla Ermeni görüşlerinin benimsenmesine kesinlikle karşı çıkmıştır. O derecede ki şu anda Türkiye'nin Ermeni sorunu ve taleplerine karşı tutumunun 24 Nisan öncesine göre daha

kesin ve kararlı olduğunu söylemek mümkündür. Kısaca Türkiyeden beklenenleri gerçekleşmeyeceği görülmektedir.

Diğer yandan Çanakkale savaşının 100. yılının anılması etkinlikleri, beklendiği gibi, Erivanda Tehcirin 100. yılının anılması etkinliklerinden çok daha fazla uluslararası kamuoyunun dikkatini çekmiştir. Ayrıca bu yıl, Ermenistan dışında düzenlenen törenlere yurtdışındaki Türklerin, Azerilerin de katılımıyla, gösterdikleri direnç de geçen yıllara göre daha fazladır ve gelecek için ümit verici olmuştur. Böylelikle gerek Erivandaki ve gerek diğer ülkelerdeki tören ve diğer faaliyetlerin etkisinin hayli sınırlı kalacağı anlaşılmaktadır.

Kısa bir süre sonra 100. yıl etkinlikleri belleklerden silinmeye başlayacak ve Ermenistan içinde bulunduğu güç durumda hiçbir değişiklik olmadığını görecektir. Özetlemek gerekirse halen Ermenistan ekonomik alanda ciddi güçlüklerle karşı karşıyadır ve Avrasya Ekonomik Birliğinin bu alanda kendisine ne derecede yardımcı olacağı belli değildir. Yabancı ülkelere göç etmenin neden olduğu nüfus kaybı ciddi ölçülerdedir ve bu durum ekonomik kalkınmayı olumsuz etkilemektedir. Ermenistanın dört komşusundan ikisiyle ilişkisi yoktur. Azerbaycan güçleriyle olan çatışmalar artmakta ve genelde Azerbaycan lehine sonuçlanmaktadır.

Bu duruma son vermenin yolu Türkiye ile kapanmış ve uluslararası antlaşmalarla mühürlemiş sorunlara ilişkin dosyaları yeniden açmak hayallerinden vazgeçilmesinden ve Karabağ ve diğer Azerbaycan topraklarının işgaline son verilmesinden geçmektedir.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: LÜTEM, Ömer Engin. 2026. "100 YIL: İLK BİLANÇO ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 51. Nisan 26. Erişim Mayıs 10, 2026. <https://avim.org.tr/tr/Yorum/100-YIL-ILK-BILANCO>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır